

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Zagreb, 13. svibnja 2008.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Zakona o izmjenama I dopunama Ovršnog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su zastupnici: Josip Leko, Boris Šprem, Ingrid Antičević Marinović, Ivo Josipović, Dragica Zgrebec, Gordan Maras, Milanka Opačić.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-A**

**PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA, S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 55. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVANA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. OCJENA STANJA

Ovršni zakon u članku 148. taksativno nabraja novčana sredstva ovršenika, koja bi u potpunosti trebala biti izuzeta od ovrhe. U članku 149. stavku 1. Ovršnog zakona normirano je ograničenje ovrhe do $\frac{1}{2}$ odnosno $\frac{1}{3}$ dijela primanja ovršenika (plaća, naknade s točno navedenih osnova, mirovine).

U Ovršnom zakonu kao jedan od predmeta ovrhe navedene su novčane tražbine na žiroračunu, deviznom računu i drugim računima ovršenika kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa.

Jedinstvena sudska praksa u Republici Hrvatskoj sva sredstva koja su uplaćena na tekući račun ili štednu knjižicu ovršenika tretira kao gotov novac, bez obzira koji je pravni osnov tih primanja. To znači da se u cijelosti plijeni plaća ili mirovina ovršenika, pa čak i dječji doplatok ili neka druga primanja, koja bi trebala biti izuzeta od ovrhe po članku 148. Ovršnog zakona ili bi se pak trebale primijeniti odredbe članka 149. Ovršnog zakona o ograničenju ovrhe na tim sredstvima. Osnova za ovakvu sudska praksu, obrazlaže se time da u člancima 180.–184. Ovršnog zakona ne postoje nikakve odredbe o izuzimanju ili ograničenju ovrhe na računima ovršenika kod pravnih osoba koje se bave poslovima platnog prometa.

Ovakva sudska praksa potpuno zaobilazi socijalne regulative koje su navedene u odredbama članka 148. i članka 149. Ovršnog zakona.

Istovremeno takva sudska praksa protivna je temeljnoj odredbi članka 1. Ustava Republika Hrvatske prema kojima je Republika Hrvatska i socijalna država.

Protivno je to i odredbi članka 55. stavka 1. Ustava Republika Hrvatske kojom se zaposlenom garantira pravo na zaradu, radi osiguranja sebi i obitelji slobodnog i dostojanstvenog života. Naime, ustavotvorac je navedenom odredbom želio zaštititi zaposlenika da ne prima plaću u visini nedovoljnoj za slobodan i dostojanstven život njega i obitelji. Sudska praksa sada takvog zaposlenika ostavlja bez ikakve plaće.

Poznato je da se plaće zaposlenika u svojstvu državnih službenika i namještenika, te plaće koje primaju zaposleni u poduzećima sa vlasničkim udjelima države, mogu primati jedino preko tekućih računa. To dovodi do derogacije članka 14. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske da su svi pred zakonom jednaki. Naime, zaposlenici u svim drugim poduzećima u privatnom

vlasništvu mogu izbjeći ovrhu na sredstvima koja su izuzeta od ovrhe, odnosno ovrhu ograničiti na dio primanja u visini određenoj odredbom o ograničenju ovrhe.

Sve ovo, nesumnjivo, na direktan način ugrožava egzistenciju ovršenika i članova njegove obitelji.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Ovim prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona osigurava se dosljedna i jedinstvena primjena odredbi članka 148. i članka 149. Ovršnog zakona.

3. POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uz usklađivanje provedbe Ovršnog zakona u skladu sa navedenim odredbama Ustava Republike Hrvatske te uz navedenu dosljednu primjenu odredbi Ovršnog zakona o izuzimanju od ovrhe i ograničenju ovrhe, osigurati će se i provedba članka 6. Ovršnog zakona, koji uzima u zaštitu dostojanstvo ovršenika na način da ovrha za njega bude što manje nepovoljna.

U članku 2. ovog prijedloga se predlaže obustava svih ovršnih postupaka koji se vode na primanjima ovršenika putem pljenidbe tekućeg računa ili štedne knjižice, a radi se o sredstvima koja bi trebala biti sasvim izuzeta od ovrhe ili bi se na njih trebale primjenjivati zakonom navedena ograničenja ovrhe.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona ne treba osigurati sredstva u Državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ broj 6/02 i 41/02) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku. Iz svega naprijed iznijetog razvidno je kako se dosadašnjim tumačenjem i provedbom Ovršnog zakona izbjegla primjena odredbi članka 148. i članka 149. Ovršnog zakona, te stvorila sudska praksa koja je protivna naprijed navedenim odredbama Ustava Republike Hrvatske.

V. TEKST ZAKONA KOJI SE PREDLAŽE DAN JE U OBLIKU KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OVRŠNOG ZAKONA

Članak 1.

U Ovršnom zakonu («Narodne novine», br. 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03., 151/04., i 88/05.) članak 180. stavak 2. mijenja se i glasi:

Odredbe o izuzimanju od ovrhe iz članka 148. Ovršnog zakona i ograničenju ovrhe iz članak 149. Ovršnog zakona primjenjuju se i u slučaju kad ovršenik ta novčana sredstva prima preko svog tekućeg računa, odnosno štedne knjižice, koje ima kod pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa.

Članak 2.

Svi ovršni postupci koji se vode na tekućem računa ili štednoj knjižici ovršenika provode se po odredbama o izuzimanju od ovrhe i ograničenju iz ovog Zakona.

Članak 3

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje:

Uz članak 1.

Člankom 1. mijenja se odredba stavka 2. članka 180. Ovršnog zakona tako da se ograničenja ovrhe iz članka 148. i članka 149. ovoga zakona primjenjuje i na novčana sredstva koja ovršnik prima s naslova plaća i dječjeg doplataka preko svog tekućeg računa ili na štednu knjižicu. Smisao je zaštititi minimalnu socijalnu sigurnost građana, ali i osigurati plaćanje ovršnog duga.

Uz članak 2.

Odredbom ovog članka uređuje se pitanje završetka postupaka ovrha koje su u tijeku.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

(“Narodne novine“57/96., 29/99., 42/00.,173/03., 194/03., 151/04., i 88/05.)

Izuzimanje od ovrhe

Članak 148.

Izuzeti su od ovrhe:

1. primanja po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja održavanja,
2. primanja po osnovi naknade zbog tjelesnoga oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju,
3. primanja po osnovi socijalne skrbi,
4. primanja po osnovi privremene nezaposlenosti,
5. primanja po osnovi dječjega doplatka,
6. primanja po osnovi stipendije i pomoći učenicima i studentima,
7. primanja vojnika i studenata vojnih škola,
8. naknada za rad osuđenika, osim za tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja te za tražbine naknade štete prouzročene kaznenim djelom osuđenika,
9. primanja po osnovi odličja i priznanja.

Ograničenje ovrhe

Članak 149.

(1) Ovrha na plaći, naknadi umjesto plaće, naknadi za skraćeno radno vrijeme i naknadi zbog umanjenja plaće i mirovini, radi naplate tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno održavanje zbog smrti davatelja održavanja može se provesti do iznosa od jedne polovine, a radi naplate tražbine po drugoj osnovi do iznosa od jedne trećine plaće, naknade umjesto plaće ili mirovine.

(2) Ako ovršenik prima zajamčenu plaću u skladu s kolektivnim ugovorom ili zakonom, ovrha radi naplate tražbine iz stavka 1. ovoga članka može se provesti do iznosa od jedne trećine, odnosno do iznosa od jedne četvrtine takve plaće.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na plaće vojnih osoba te na primanja osoba u pričuvnom sastavu za vrijeme vojne službe.

(4) Ovrha na primanju invalida po osnovi novčane naknade za tjelesno oštećenje i doplatka za tuđu pomoć i njegovu može se provesti samo radi naplate tražbine po osnovi zakonskoga uzdržavanja,

naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja, i to do iznosa od jedne polovice toga primanja.

(5) Ovrha na primanju po osnovi ugovora o doživotnom uzdržavanju i doživotnoj renti te na primanju po osnovi ugovora o osiguranju života može se provesti samo na dijelu koji prelazi iznos najviše stalne socijalne skrbi koja se isplaćuje na području na kojemu ovršenik ima bivalište.

Prisilna ovrha

Članak 180.

(1) Ovrha na novčanoj tražbini, koja po žiroračunu, deviznom računu i drugim računima kod banke ili drugih pravnih osoba koje obavljaju poslove platnoga prometa, pripada ovršeniku, određuje se tako što se rješenjem o ovrsi nalaže banci odnosno drugoj pravnoj osobi koja obavlja poslove platnoga prometa da novčani iznos za koji je određena ovrha isplati ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti toga rješenja. To rješenje ima učinak rješenja o ovrsi kojim su određeni zapljena novčane tražbine i prijenos radi naplate.

(2) U rješenju o ovrsi iz stavka 1. ovoga članka odredit će se broj računa ovršenika s kojega treba obaviti isplatu te broj računa ovrhovoditelja na koji isplatu treba obaviti, ili drugi način obavljanja isplate.

(3) Rješenje o ovrsi dostavlja se banci ili pravnoj osobi koja obavlja poslove platnoga prometa prije pravomoćnosti. O pravomoćnosti rješenja o ovrsi sud izvješćuje banku ili drugu pravnu osobu koja obavlja poslove platnoga prometa po službenoj dužnosti.

(4) U ovrsi iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 154. ovoga Zakona.

(5) Odredbe stavka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na tražbine po osnovi uloga na štednju.